

Saker til behandling i kontrollutvalgets møte

tirsdag 28. april 2009 kl 16.30

Møtet holdes i Kontrollutvalgets sekretariat Fr. Selmers vei 2

Kart I

Sak	Side
33/09 Rapport 5/2009 - Kontroll av anskaffelser i 13 virksomheter.....	2
34/09 Status for straffesakene og oppfølging av erstatningskravene i Murud-saken pr. 20.04.2009	3
35/09 Oppfølging av kontrollutvalgets vedtak om undersøkelser rettet mot Undervisningsbygg Oslo KF	5
36/09 Skatteregnskapet for 2008.....	6
37/09 Bykassens og lånefondets regnskap for 2008. Byrådets beretning for 2008.....	7

Rapport 5/2009 - Kontroll av anskaffelser i 13 virksomheter

Saken gjelder:

Som et ledd i regnskapsrevisjonen for 2008, har Kommunerevisjonen gjennomgått utvalgte anskaffelser hos 13 virksomheter i Oslo kommune. Undersøkelsen er oppsummert i rapport 5/2009 – Kontroll av anskaffelser i 13 virksomheter.

Formålet med undersøkelsen har vært å skaffe tilstrekkelig grunnlag for å konkludere i revisjonsberetningen både med hensyn til utgifters gyldighet og i forhold til etterlevelse av viktige lover og regler. Med denne bakgrunnen har Kommunerevisjonen undersøkt om det foreligger dokumentasjon på en rekke områder i anskaffelsesprosessen i samsvar med lov og forskrift om offentlige anskaffelser og internt regelverk i kommunen.

Kommunerevisjonen har avdekket avvik fra regelverket på de fleste områdene i undersøkelsen. Det største omfanget av avvik gjelder følgende områder:

- manglende kunngjøring i samsvar med lov og forskrift om offentlige anskaffelser
- kontrakt er ikke inngått før utløpet av vedståelsesfristen (avvik fra lov og forskrift om offentlige anskaffelser) og manglende fremleggelse av skriftlig kontrakt/avtale i samsvar med internt regelverk i kommunen
- manglende føring av anskaffelsesprotokoll (avvik fra lov og forskrift om offentlige anskaffelser) og manglende underskriving av anskaffelsesprotokoll i samsvar med virksomhetens rutiner/fullmaktsoversikt
- manglende skriftlige bestillinger for avrop på rammeavtaler (avvik fra lov og forskrift om offentlige anskaffelser)
- manglende dokumentasjon på kontroll av varemottak/utførelse av arbeid i regnskapssystemet (avvik fra internt regelverk i kommunen)

Kommunerevisjonen har sendt brev til hver enkelt undersøkt virksomhet, hvor resultatet av undersøkelsen er oppsummert. Kommunerevisjonen har kommet med anbefalinger på områder hvor det er avdekket avvik. Virksomhetene er bedt om å gi tilbakemelding på omtalte avvik og svakheter. Slik tilbakemelding er mottatt/mottas løpende. Per dags dato har Kommunerevisjonen mottatt tilbakemelding fra de fleste virksomhetene i undersøkelsen.

Foreløpig rapport ble sendt på høring til byrådsavdelingene. Det er mottatt høringsuttalelse fra alle byrådsavdelingene. De fleste byrådsavdelingene gir tilbakemelding om at tiltakene som virksomhetene har varslet som følge av rapporten, synes hensiktsmessige. Flertallet av byrådsavdelingene har også gitt tilbakemelding om tiltak byrådsavdelingen vil iverksette som følge av resultatene i undersøkelsen.

Undersøkelsens konklusjoner anses som aktuelle for alle kommunens virksomheter. Rapport 5/2009 vil derfor bli sendt til alle kommunens virksomheter.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kommunerevisjonens rapport 5/2009 – Kontroll av anskaffelser i 13 virksomheter – viser et stort omfang av regelverksbrudd. Undersøkelsen har avdekket feil og mangler på sentrale områder i anskaffelsesprosessen for mange anskaffelser og virksomheter.

Kontrollutvalget ser svært alvorlig på de regelverksbruddene som er avdekket. Det er flere betydelige konsekvenser av de feil og mangler som er avdekket:

- kommunen bryter gjeldende lov og forskrift
- risikoen for økonomiske misligheter øker
- manglende konkurranse vil kunne føre til dyrere anskaffelser
- kommunen kan bli eksponert for erstatningssøksmål
- brudd på bestemmelsene fører til manglende tillit til kommunen fra allmennheten og næringslivet (potensielle leverandører)

Kontrollutvalget merker seg at byrådsavdelingene varsler tiltak på ulike områder.

Kontrollutvalget forutsetter at virksomhetene iverksetter tiltak på områdene hvor det er avdekket avvik for å sikre etterlevelse av lov og forskrift om offentlige anskaffelser og internt regelverk i kommunen.

Kontrollutvalget tar for øvrig rapporten til orientering.

Kontrollutvalget innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

Bystyret ser svært alvorlig på de omfattende feil og mangler som er avdekket i

Kommunerevisjonens rapport 5/2009 – Kontroll av anskaffelser i 13 virksomheter. Bystyret forutsetter at byrådet i nødvendig grad sikrer at kommunens virksomheter etterlever gjeldende bestemmelser om offentlige anskaffelser.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 21.04.2009 m/vedlegg

34/09

**Status for straffesakene og oppfølging av erstatningskravene i Murud-saken pr.
20.04.2009**

Saken gjelder:

Kontrollutvalget behandlet statusrapport fra Kommunerevisjonen 11.10.2007, sak 98/07, med bl.a. følgende vedtak:

Kontrollutvalget ønsker at Kommunerevisjonen gir en orientering om strafferettslige reaksjoner og status for kommunens tilbakesøkningskrav i Murud-saken.

Kommunerevisjonen gav en orientering til kontrollutvalget om status i Murud-saken 17.06.2008, sak 67, der følgende ble vedtatt:

Kontrollutvalget har merket seg at Undervisningsbygg med bistand fra Kommuneadvokaten arbeider aktivt for å sikre kommunens krav. Kontrollutvalget imøteser en oppsummering fra Kommunerevisjonens når disse sakene er avsluttet.

Kommunerevisjonens orientering om status i Murud-saken av 06.06.2008 tas til orientering.

Saken sendes finanskomiteen.

Saken ble behandlet i finanskomiteen 08.10.2008, sak 137, som gjorde et likelydende vedtak.

Frank Murud var eiendomssjef i Undervisningsbygg Oslo KF i perioden september 2003 til januar 2006. Murud svindlet Undervisningsbygg for 89,6 mill. kroner, gjennom fiktiv fakturering fra enkeltmannsforetaket Ocker-Bygg eid av Horst Werner Ockernahl. Murud disponerte kontoen til dette selskapet hvor betalingene fra Undervisningsbygg kom inn. Murud tildelte rammekontrakter og oppdrag på vegne av Undervisningsbygg til selskapene El-effekt AS, Byggpartner AS og Eide Entreprenør AS mot avtaler om returprovisjon. Per Øyvind Eide, Ronny Bastiansen, Jon Arild Kjøllesdal og Jarle Knudssøn hadde krysseierskap og representasjon i disse selskapene. Disse personene med tillegg av Murud og Ockernahl er alle dømt til fengselsstraffer. Frank Murud, Horst Werner Ockernahl, Ronny Bastiansen, Jon Arild Kjøllesdal og Jarle Knudssøn anket straffeutmålingen til Høyesterett. Høyesterett forkastet ankene ved dom av 04.11.2008.

Kommuneadvokaten og Undervisningsbygg følger opp kommunens erstatningskrav. Når det gjelder Murud har kommunen foreløpig fått 11,7 mill. i såkalte separatistmidler fra konkursboet som ennå ikke avsluttet. Konkursboet til Ockernahl er heller ikke avsluttet og det samme gjelder konkursboet til Byggpartner AS. El-effekt AS er 02.04.2009 dømt i Borgarting lagmannsrett til å betale erstatning til kommunen på 5,6 mill kroner pluss renter. Kommunen har tatt ut forliksklage mot eiere/ledere i El-effekt AS og Byggpartner AS, og det vil bli vurdert søksmål mot disse dersom selskapene ikke gjør opp for seg.

Inndratte midler fra Murud ble frigjort fra politiets beslag juni 2008 av Statsadvokaten. Av tenkniske årsaker kunne ikke midlene overføres kommunen før anken på straffeutmålingen var behandlet i Høyesterett. Saken ble avsluttet i Høyesterett 04.11.2008. Iflg. politiet ble midlene overført Statens innkrevingsentral januar 2009. Etter gjentatte purringer har Kommunerevisjonen fått bekreftet fra Statens innkrevingsentral at kr 67 227 477 vil bli overført kommunen i løpet denne uken (20 – 24 april).

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget har merket seg at straffesakene mot Frank Murud, Horst Werner Ockernahl, Ronny Bastiansen, Jon Arild Kjøllesdal og Jarle Knudssøn om grov økonomisk kriminalitet er avgjort i Høyesterett.

Kontrollutvalget konstaterer at kommunen til nå kun har mottatt en del av de utestående kravene som kommunen har overfor Murud, Okernahl, Byggpartner AS og El-effekt AS. Utvalget peker på at det har tatt lang tid å få overført beløpet på ca 67 mill. kr fra beslaget hos Murud, men forutsetter at dette nå bringes i orden.

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens statusrapport pr. 20.04.2009 om oppfølging av erstatningskrav til orientering.

Saken sendes finanskomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 20.04.2009

35/09

Oppfølging av kontrollutvalgets vedtak om undersøkelser rettet mot Undervisningsbygg Oslo KF

Saken gjelder:

I mars 2006 ble det igangsatt omfattende undersøkelser ved Undervisningsbygg Oslo KF etter mistanker om at en prosjektleder i Undervisningsbygg hadde nære forbindelser til en entreprenør. Prosjektlederen hadde benyttet entreprenøren i stort omfang på sine prosjekter for Undervisningsbygg. Prosjektlederen ble anmeldt til politiet 19.05.2006 for bl.a. mistanke om korrupsjon.

Parallelt med etterforskningen av prosjektlederen og flere selskaper han samarbeidet med, kom Murud-saken opp. Murud var eiendomssjef i Undervisningsbygg og det ble påvist at han hadde svindlet kommunen for til sammen 89,6 mill. kroner. Kommunerevisjonen har i flere rapporter og orienteringer til kontrollutvalget belyst Murud-saken, saken mot prosjektlederen og årsakene til at mislighetene kunne foregå.

Kontrollutvalget behandlet statusrapport fra Kommunerevisjonen i møtet 11.10.2007, sak 98/07, med følgende vedtak:

Kontrollutvalget imøteser Kommunerevisjonens rapport når politiets arbeid og kommunens oppfølging er avsluttet.

Kontrollutvalget ønsker at Kommunerevisjonen gir en orientering om strafferettslige reaksjoner og status for kommunens tilbakesøkningskrav i Murud-saken.

Kontrollutvalget forutsetter at byrådet redegjør for hvilke tiltak som er gjennomført, jf. bystyrets vedtak 23.05.2007, sak 134.

Saken sendes finanskomiteen.

Ved behandling i bystyret 05.12.2007, sak 449, fattet bystyret et vedtak likelydende med kontrollutvalgets tre første avsnitt.

Statsadvokatene i Oslo har reist tiltale mot prosjektlederen og ledere for tre leverandørselskaper til Undervisningsbygg som har samarbeidet med prosjektlederen. Saken er berammet i Oslo Tingrett 26.10.2009 og det er avsatt seks uker til hovedforhandlingene.

Kommunerevisjonen orienterte kontrollutvalget om status i Murud-saken i møtet 17.06.2008, sak 67, og legger frem en ny statusrapport i kontrollutvalgets møte 28.04.2009 i egen sak.

Byrådet har redegjort for tiltakene som er igangsatt ved Undervisningsbygg, bl.a. opprettelse av internrevisjon og ny enhet for juridiske/anskaffelsesfaglige forhold.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens redegjørelse for byrådets oppfølging av bystyrets vedtak 23.05.2007, sak 134, *Kommunerevisjonens rapport 16/2006 - Granskingsrapport - Undervisningsbygg Oslo KF - Kontrollutvalgets sak 80 av 24.08.06*, til orientering.

Kontrollutvalget imøteser en orientering fra Kommunerevisjonen etter at saken mot prosjektlederen ved Undervisningsbygg og lederne i de tre leverandørselskapene er avsluttet i Oslo Tingrett.

Saken sendes finanskomiteen

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 16.04.2009

36/09

Skatteregnskapet for 2008

Saken gjelder:

Oslo kemnerkontors årsrapport for 2008 og Skatteetatens "Kontrollrapport 2008 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen i Oslo kommune" legges fram for kontrollutvalget. Vedlagt årsrapporten er det en samlet oppstilling av skatteregnskapet for 2008.

Fra 01.07.2004 ble ansvaret for revisjonen av kommunenes skatteregnskaper overført fra kommunerevisjonene til Riksrevisjonen. I Skattedirektoratets brev av 21.02.2005 til landets kommuner ble behandlingen av skatteregnskapet etter endringene i revisjonsansvaret omtalt. Skattedirektoratet uttalte bl.a.:

Det er forutsatt at de kommunevise skatteregnskapene avgis overfor Skattedirektoratet v/skattefogden, og anses som delregnskaper til Skatteetatens samlede regnskap.

Stortinget foretar desisjon av Skatteetatens samlede regnskap. Skattedirektoratet anser det derfor ikke lenger som naturlig at kommunestyret skal foreta en formell desisjon av den enkelte kommunes skatteregnskap.

Etter "Midlertidig instruks for skattefogdens kontroll av skatteregnskapet" skal skattefogden innen den 15.2. året etter regnskapsåret utarbeide en kontrollrapport for skatteoppkreverfunksjonen i den enkelte kommune.

Skattedirektoratet uttalte at det anså det som naturlig at kemneren oversender skatteregnskapet og tilhørende redegjørelse til kommunestyret og kontrollutvalget. Kontrollutvalgets vedtak sendes bystyret med kopi til byrådet. Som for andre regnskaper er det byrådet som innstiller til bystyret.

Sekretariatslederen fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kemnerkontorets årsrapport for 2008 av 24.03.2009 og Skatteetatens kontrollrapport av 15.02.2009 til orientering.

Dokumenter innkommet:

- Sekretariatslederens notat datert 20.04.2009

37/09

Bykassens og lånefondets regnskap for 2008. Byrådets beretning for 2008

Forslag til kontrollutvalgets uttalelse vil bli ettersendt

Kontrollutvalgets sekretariat, 21.04.2009

Reidar Enger
sekretariatsleder